«ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΚΑΙ ΠΕΝΗΤΕΣ ΜΕΤ' ΑΛΛΗΛΩΝ ΧΟΡΕΥΣΑΤΕ· ΕΓΚΡΑΤΕΙΣ ΚΑΙ ΡΑΘΥΜΟΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΙΜΗΣΑΤΕ».

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

«ΜΗΔΕΙΣ ΟΔΥΡΕΣΘΩ ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ· ΣΥΓΓΝΩΜΗ ΓΑΡ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΑΝΕΤΕΙΛΕ».

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΖΩΗ

Τοῦ κ. ΚΛΕΟΝΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Εἶναι ἀπορία ἀλλὰ καὶ ἐπίστευσα ὁ λόγος ποὺ εἶπαν οἱ δύο ἄντρες μὲ τ' ἀσιραφτερὰ φορέματα στὶς γυναῖκες - τὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνὴ καὶ τὴ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ τὴ Σαλώμη - ὅταν πῆγαν ν' ἀλείψουν μὲ μύρα τὸ κορμὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶδαν κάποιους νεαροὺς κύριους νὰ τὰ ἀστράφτουν κι' ὅτι ἦταν ἄδειος ὁ τάφος: «Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;». Αὐτὲς ποὺ ἤξεραν τί ἔκαμε ὁ Ἰησοῦς πῶς μποροῦσαν νὰ πιστεύουν ὅτι θὰ ἔμενε ἀνάστασις στοὺς πεθαμένους; Δὲν ἦταν ἴδια ἡ ζωὴ ὁ Ἰησοῦς, ἡ ἴδια ἡ ἀφθαρσία; Καὶ μπορεῖ ποτὲ νὰ γνωρίσει θάνατο ἡ ἀφθαρσία;

Ἐκφράζει ἐπιγραμματικὰ ὁ Πλάτων τὸν δύο ἀντρῶν μὲ τ' ἀσιραφτερὰ φορέματα, ποὺ παρουσιάστηκαν στὶς μυροφόρες, τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἐξαγγελία του γιὰ τὴν ἀνάστασή μας καὶ συνοψίζει μαζὶ καὶ ὅλη τοῦ τὴ διδασκαλία. Τὸ πιὸ ἀνυπόφερτος εἶναι ἡ ζωή...» τοῦ Κάλβου («Εἰς θάνατον»), μὲ τοὺς περίφημους στίχους τοῦ Βαλερὺ (ἀπὸ τὸ ποίημα: «Πρόπλασμα ἑνὸς Φιδιοῦ»):

Ἤλιε! Ἤλιε!... Λάθος περίλαμ- (προ!
Δὲν ἀφίνεις τὶς καρδιὲς νὰ γνω- (ρίσουν.
Ὅτι ὁ κόσμος δὲν εἶναι παρὰ μιὰ (κηλίδα
Στὴν καθαρότητα τῆς Ἀνυπαρ- (ξίας! (2)

. . . . . .

☆

Περιττό, νομίζω, νὰ πῶ τὶ ὑπάρχει στὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ ἰδεαλισμοῦ· ὑπάρχει ἡ ἄρνηση τῆς ζωῆς, δηλαδή, θὰ ἔλεγε ὁ Νίτσε, ἕνας πεσσιμισμὸς ποὺ δὲν ἔχει ὑπερνικηθῆ, καὶ ξέρουμε τὶ πρότεινε ὁ Γερμανὸς φιλόσοφος γιὰ τὴν κατανίκησή του· τὴν τραγική, καθὼς τὴ λέει, γεμάτην ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Διονύσου, προσδοχὴ τῆς ζωῆς. Ὁ Ἰδεαλισμὸς τοῦτος προβάλλει καὶ στὴν χριστιανικὴ διδασκαλία, ἰδιαίτερα στὶς Ἐπιστολὲς τῶν Ἀποστόλων: πρεπε μέρες ὁλάκερες, νὰ ζυγώσει, καθὼς μᾶς λέει ὁ Ρόντε στὸ ἔργο του «Ψυχὴ», τὸ σπίτι (ἢ ἄλλο χῶρο) ὅπου κάποιος εἶχε πεθάνει. Ὅμως, ὁ Πλάτων ποὺ μιλεῖ στὸ «Συμπόσιο» γιὰ τὸ παντοτεινὸ αἴτημα τῆς ἀθανασίας τῆς «θνητῆς φύσεως» (δηλαδὴ κάθε ἔμψυχου, ὄχι μόνο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ξέρει ὅτι θὰ πεθάνει, ἀλλὰ καὶ τοῦ ζώου ποὺ δὲν ξέρει ὅτι θὰ πεθάνει) θυμᾶται ὁ ναγνώστης μου τὶ βάζει τὸ Σωκράτη νὰ λέει στὸ τέλος τοῦ «Φαίδωνος», «σταυρικοῦ» ἔργου του: «Ὦ Κρίτων, χρεωστοῦμεν ἕνα πετεινὸν εἰς τὸν Ἀσκληπιόν· πληρώσατε λοιπὸν τὸ χρέος καὶ μὴ ἀμελήσητε». (1). Γιὰ πιὸ λόγο τὸ χρέος; Γιατὶ ὁ θεὸς τῆς ἰατρικῆς λυτρώνει ὁριστικὰ μὲ τὸ θάνατο τὸ Σωκράτη ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀξίζει ἡ προσφορὰ ἑνὸς κόκκορα. Εἶναι γνωστὸ πῶς σχολίασε καὶ ξανασχολίασε τὴ σωκρατικὴ - πλατωνικὴ - τοῦτη φράση ὁ Νίτσε· τί εἶδε σ' αὐτή· εἶδε ὅλο τὸν ἑλληνικὸ «ὁραλισμὸ», ποὺ κορυφώνεται, ἂν δὲν ἐγκαινιάζεται, μὲ τὸν Σωκράτη, καὶ ὅλο τὸν ἰδεαλισμὸ ἐκεῖνον ποὺ διαδηλώνεται, στὴν ἀρχαιότητα, μὲ τὸ «σῶμα σῆμα» τοῦ Ἐμπεδοκλῆ, μὲ τὸ «φυλαρία θνητή» (εἶναι ἡ ζωή) τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸ «πόλεμος καὶ ξένου ἐπιδημία» (εἶναι ἡ ὕπαρξη) τοῦ στωϊκοῦ Μάρκου Αὐρηλίου· καὶ στὰ νεώτερα χρόνια (ἀναφέρω ὅ,τι πρόχειρα θυμοῦμαι μὲ τὸ «vivre est un mal » τοῦ Μπωντελαὶρ, μὲ τὸ «ναί», κόπος ἀνυπόφερτος εἶναι ἡ ζωή...» τοῦ Κάλβου («Εἰς θάνατον»), μὲ τοὺς περίφημους στίχους τοῦ Βαλερὺ (ἀπὸ τὸ ποίημα: «Πρόπλασμα ἑνὸς Φιδιοῦ»):

«...Ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου...». (Κορινθ. Β΄ 5, 8). «...Ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν...». (Ἰακώβ.). «... Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμω..». «...Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται...» (Ἰωάν. Α΄). Στηριζόμενοι στὰ χωρία τοῦτα τῆς «Καινῆς Διαθήκης» καὶ σ' ἄλλα θρησκευτικὰ βιβλία - λ. χ. στὴ «Μίμηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ - καὶ σὲ κείμενα νεωτέρων χριστιανῶν, τοῦ Ρανσέ, τοῦ Πασκάλ, τοῦ Δοστογιέφσκυ, τοῦ Τολστόϊ (3), μίλησαν μερικοὶ συγγραφεῖς, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ ὁ Δημήτρης Μερεγκόφσκι στὸ βιβλίο του «Ὁ Γκόγκολ καὶ ὁ διάβολος», γιὰ ἕνα «μαῦρο», ὅπως τὸν ὀνομάζει ὁ Μερεσκόφσκι, χριστιανισμό, μοναστικὸ καὶ ἀσκητικὸ μόνον, στραμμένον ὅλον πρὸς τὸν «σταυρὸ» καὶ τὸ θάνατο, ὅπου «τὸ πνεῦμα ἀντιτίθεται στὴ σάρκα ὅπως μιὰ ἀπόλυτη οὐσία σὲ μιὰν ἄλλη, ὅμοια ἀπόλυτη...». 'Υπάρχει ἕνας τέτοιος χριστιανισμός, στραμμένος ὅλος πρὸς τὸ σταυρὸ καὶ τὸ θάνατο, ὅμως δὲν εἶναι οὔτε ὁλάκερος οὔτε ὁ πιὸ ἀληθινὸς χριστιανισμός. Ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος μιλεῖ κάπου (τὴ σχετικὴ περικοπὴ τὴν εἶδα στὸ Μονταίνιο), γιὰ τὴν ἀδελφοσύνη σώματος καὶ ψυχῆς ποὺ εἶναι ἕνα πραγματικὸ θαῦμα, στὶς λέξεις «κόσμο» καὶ «σῶμα» στὰ ἀποστολικὰ χωρία ποὺ ἀνάφερα, πρέπει νὰ ἰδοῦμε τὴν ἔννοια τῆς ὕλης, τοῦ ὑλικοῦ μέρους τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου, καὶ ὄχι ὅλο τὸν ἄνθρωπο καὶ ὅλο τὸν κόσμο, ἀφοῦ, τουλάχιστον τὸ σῶμα, σὰν κατοικία «του ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ», καθὼς λέει στοὺς Κορινθίους ὁ Παῦλος (Α΄ στ΄ 19) δὲ μπορεῖ νὰ μὴ μετέχει πνεύματος τέλος, ὄχι πρὸς τὸ θάνατο ἀλλὰ πρὸς τὴ ζωή, σὲ ὅ,τι πιὸ οὐσιαστικὸ καὶ ὑψηλὸ ἔχει, μᾶς στρέφει ὅλη ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ. Ζωὴ δὲν εἶναι ἡ φιλαλληλία καὶ ἡ συμπόνια καὶ ἡ ἀγάπη, τὸ σπάσιμο τοῦ φράχτη ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸ διπλανό μας καὶ τὸ ὁλόψυχο δόσιμό μας σ' αὐτόν; Καὶ στοχαζόμενος αὐτὸ τὸ νόημα καὶ αὐτὸ τὸ περιεχόμενο τῆς ζωῆς, τὴν καταξίωση καὶ τὴν ἔξαρση τοῦ ὅ,τι πιὸ πολύτιμο ἔχουμε, δὲν ἔλεγε ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται...»; Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἡ αἰώνια ζωή, εἶναι ἡ ζωή, ἀφοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη. Καὶ εἶχαν δίκαιο νὰ

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΣΧΑ: 3—5—64
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ: ΠΡΑΞ. (α΄ 1—8)

«Ο ΙΗΣΟΥΣ»

Τοῦ αἰδεσ. Γ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Φίλοι ἀνσγνῶσται, ἡ ἡμέρα τοῦ Πάσχα περικλείει κάθε μεγαλεῖο. κάθε χαρὰ καὶ γενικὰ κάθε τι τὸ ἅγιον καὶ τὸ ἱερόν. Εἶναι «ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων» Εἶναι τὸ φωτεινὸ κέντρον, τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανισμοῦ, εἶναι ὁ φωτοστέφανος τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου, εἶναι ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν, «Ο ΙΗΣΟΥΣ», προβάλλει μὲ ὅλη του τὴ δόξα καὶ τη μεγαλοπρέπεια, βασιλεὺς αἰώνιος, Κύριος «τῶν οὐρανιων, τῶν ἐπιγείων καὶ τῶν καταχθονίων», θριαμβευτὴς κατὰ τῆς ἁμρτίας καὶ τοῦ θανάτου, πραγματικὸς ΛΥΤΡΩΤΗΣ... Ἀλλά, γιὰ νὰ μπορέση ὁ ἄνθρωπος νὰ νοιώση τὸ μεγαλεῖο τῆς μεγάλης αὐτῆς ἑορτῆς, πρέπει νὰ λυτρωθῆ ψυχικά, ἀφοῦ ἄλλως τε, ΠΑΣΧΑ, σημαίνει ΛΥΤΡΩΣΙΣ. Δυστυχῶς ὅμως, ὅλοι μας ἔχουμε ξεπέσει στὴν ὕλη, στὴ σάρκα... πράγματα, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ νοιώσουμε τὸ πνευματικὸ νόημα τῆς κάθε γιορτῆς καὶ μάλιστα τοῦ Πάσχα.

Ἡ στήλη αὐτή, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἀναστάσεως, ρίπτει ἕνα σύνθημα γιὰ τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας: «Νὰ προχωρήσουμε στὸ βάθος τῆς ἁγίας θρησκείας μας...». Μὰ γιατί; Θὰ ρωτήσετε ἴσως. Διότι εἴμαστε χριστιανοὶ τῆς ἐπιφανείας, χριστιανοὶ τοῦ ἀφροῦ, τῶν ξηρῶν τύπων. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν νοιώθουμε σὰν χριστιανοὶ τὴν ἱκανοποίησι καὶ τὴ χαρὰ ποὺ δίδει ὁ Χριστός. Μένουμε πάντοτε ἀνικανοποίητοι, ὅπως ὁ πεινασμένος ποὺ περνάει ἔξω ἀπὸ τὰ πλούσια ἑστιατόρια καὶ προσπαθεῖ νὰ χορτάση μὲ τὴ «μυρουδιὰ»! Πρέπει λοιπὸν νὰ μποῦμε μέσα, στὸ βάθος καὶ στὴν οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ, γιὰ νὰ γνωρίσουμε καλὰ - καλά, ΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ, διότι ΑΥΤΟΣ εἶναι τὸ κέντρον. Ναί· νὰ γνωρίσουμε τὸν Χριστὸν ποὺ εἶναι τὸ πᾶν, νὰ Τὸν γνωρίσουμε ὡς Πατέρα, ὡς Κύριον, ὡς Λυτρωτήν. Τότε θὰ νοιώσουμε ὅλο τὸ ὑψηλὸ νόημα καὶ ὅλη τὴν οὐράνια χάρι τῆς θρησκείας μας. Ἀλλά, γιὰ νὰ γνωρίσουμε ἔτσι ὁλοκληρωμένον τὸν Κύριον καὶ γιὰ νὰ νοιώσουμε πλήρη τὴ χαρὰ ποὺ Αὐτὸς προσφέρει στοὺς πιστοὺς, εἶναι ἀνάγκη πρὸ παντός, νὰ γνωρίσουμε τὸ ΠΑΣΧΑ, ποὺ εἶναι ἡ κορωνίδα τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν καὶ νὰ ζήσουμε σὰν πραγματικοὶ χριστιανοί. Ὄχι ὅπως τὴ ζοῦμε συνήθως καὶ τὴ γιορτάζουμε, ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, μὲ τὸ κερὶ στὸ χέρι, μὲ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» στὰ χείλη καὶ μὲ τελικὸ σκοπὸ «τὴ μαγειρίτσα», τὴν ἀνάπαυση, τὴ διασκέδασι ἢ καὶ τὰ ὄργια. Ὄχι. ΠΑΣΧΑ, σημαίνει λύτρωσις καὶ γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴ λύτρωσι, πρέπει νὰ νοιώσουμε τὸν ΛΥΤΡΩΤΗΝ. Εὑρήκαμε λοιπὸν τὸν ΛΥΤΡΩΤΗΝ; Τὸν ἔχουμε μέσα μας; Τὸν ζοῦμε; ΠΑΣΧΑ σημαίνει ἀκόμη, χαρά καὶ γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴ χαρά, πρέπει καὶ πάλιν νὰ γνωρίσουμε τὸν Ἀρχηγὸν τῆς χαρᾶς, τὴν πηγὴν τῆς χαρᾶς, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ. Τὸν νοιώθουμε λοιπὸν μέσα μας, νὰ μᾶς ἐμπνέη μὲ τὴ χαρά ΤΟΥ τὴν ἀναφαίρετη καὶ ἀσύγκριτη; Τέλος ΠΑΣΧΑ σημαίνει ἀγάπη. Καὶ γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴν πραγματικὴ καὶ τελεία ἀγάπη, πρέπει καὶ πάλιν νὰ γνωρίσουμε τὸν Κύριον, διότι Αὐτὸς ὡς Θεός, εἶναι ὅλος ἀγάπη, εἶναι ἡ τελεία ἀγάπη. Νοιώθουμε λοιπὸν ἔτσι τὸν Κύριον; Νοιώθουμε τὴ θεία ἀγάπη Του νὰ πλημμυρίζη τὶς καρδιές μας;.. ΛΥΤΡΩΣΙΣ, ΧΑΡΑ, ΑΓΑΠΗ: Αὐτὸ εἶναι τὸ τρίπτυχο τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτὰ θὰ μᾶς παρουσιάση ἡ αὐριανὴ μεγάλη ἡμέρα. Ἀλλὰ μήπως δὲν γίνεται κάθε χρόνο σὰν αὔριο; Καὶ ὅμως· ἐμεῖς μένουμε πάντα οἱ ἴδιοι!... χωρὶς λύτρωσι, χωρὶς χαρά, χωρὶς ἀγάπη!... Ἀλλὰ γιατί; Διότι μᾶς λείπει ὁ Κύριος, ὁ Ἰησοῦς. Αὐτὸς γιὰ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖ ὁ αὐριανὸς Ἀπόστολος, γιὰ τὸν 'Οποῖον ὁμιλεῖ ὁλόκληρο τὸ Εὐαγγέλιο, ὅλοι οἱ ὕμνοι, ἡ θρησκεία μας ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὅλος ὁ κόσμος.... Ναί· Γι' αὐτὴν ὁμιλοῦν, διότι Αὐτὸς εἶναι τὸ κέντρον καὶ ἂν ἐμεῖς οἱ κουτοὶ δὲν γνωρίσουμε ὅπως πρέπει τὸν ΙΗΣΟΥΝ, δὲν εἶναι δυνατόν, οὔτε λύτρωσι νὰ νοιώσουμε, οὔτε χαρά, οὔτε ἀγάπη. Καὶ θὰ μένουμε ἔτσι, πάντοτε ἀνικανοποίητοι καὶ δυστυχισμένοι. Ἀλλὰ γιατὶ, ἀδελφοί μου; «Νὺν πάντα πεπλήρωται φωτός..» Ἂς πλησιάσουμε εὐλαβικά, ἂς φωτισθοῦμε στὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἔτσι θὰ χαροῦμε κάθε χαρὰ τὴ θεία χαρά, ποὺ δίδει ὁ Ἀναστὰς Κύριος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΝΙΑΤΑ

Τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΕΡΕΤΗ, Καθηγητοῦ

Χριστὸς Ἀνέστη! Λυτρωτικὸς θούριος ὁ ἀναστάσιμος ὕμνος. Κυρίαρχο τὸ αἴσθημα τοῦ θριάμβου τὴν Μεγάλη Ἡμέρα. Γιατί ὁ Χριστὸς «παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν». Ἐλευθερία ψυχῶν ἑορτάζομε. «Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών». Εἶναι ὁ διθυραμβικὸς ὕμνος τοῦ θείου Μελωδοῦ. Γεμάτη φῶς καὶ χρώματα καὶ λουλούδια κι' ἀρώματα ἡ ὀρθρικὴ πορεία στὸν κενὸ τάφο. Χείμαρροι φωτὸς καὶ χλιδὴ χρωμάτων καὶ ἀπαλοί, κατάφορτοι ἀπὸ μῦρα, ἄνεμοι συμπλέκονται καὶ ἐναρμονίζονται μὲ τὰ ρεσιτὰλ τῶν ἀηδονιῶν, γιὰ νὰ δώσουν τὸ χαρούμενο φυσικὸ φόντο στὸ κοσμοχαρμόσυνο ὑπερφυσικὸ γεγονός. Στὸ ἄκουσμα τῆς ἰαχῆς τοῦ θριάμβου περῶνονται οἱ στοχασμοί, νυμφοστολεῖται ἡ ψυχή, αἰθριάζει ὁ ὁρίζων. Ἀνάστασις εἶναι. Ἑορτὴ τῆς νέας δημιουργίας. «Καὶ ἡ ψυχὴ δὲν νοιώθει τώρα μοναχή». Καὶ μαζὶ μὲ τὸν ἀξέχαστο ποιητή, ὁ καθένας ἐπαναλαμβάνει:

«Πήδα καὶ χόρευε, ψυχή
ποὺ σ' ἔλυωσε ἡ ἀπαντοχὴ
καὶ τὸ πικρὸ μαράζι.

. . . . . .

πλάκες ποὺ στέκατε βαρειές,
στὴ μνήματα καὶ στὶς καρδιὲς
σᾶς ἔσπασε ὁ Χριστός μου».

Ὅλοι καὶ ὅλα χαίρονται. Καὶ πρῶτα τὰ νειᾶτα. Γιατί δὲν εἶναι γιὰ τὴν νεανικὴ ψυχὴ ἡ συνοφρύωσις. Τῆς χαρᾶς πρῶτοι καὶ καλύτεροι φίλοι οἱ νέοι. Τῆς καρδιᾶς ξέσπασμα γιὰ τὸν θρίαμβο ἡ «Λαμπρή», ποὺ χαίρονται καὶ γιορτάζουν. Ἀγνοὶ νέοι καὶ ἀθῶα παιδιὰ θὰ θυμίζουν σ' ἐκείνους, ποὺ ἔχουν ξεστρατίσει, τὶς ὕψιστες ἀνθρώπινες ὧρες τῆς λυτρώσεως, τῆς προσωπικῆς σωτηρίας των, ποὺ ξεπήγασε ἀπὸ τὸν θρίαμβο τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου.

Αὐτὰ τὰ νειᾶτα χαιρόμαστε καὶ καμαρώνουμε σήμερα. Αὐτοὺς τοὺς μαντατοφόρους τοῦ κοινοῦ μηνύματος χαιρετίζομε.

Καὶ δὲν εἶναι λίγοι οἱ νέοι ἄνθρωποι, ποὺ συμπορεύονται μὲ τὸν Ἀναστάντα, σημαιοφόροι μιᾶς νέας ζωῆς χαρᾶς, ἐλπίδος καὶ δημιουργίας. Μὴ μᾶς τρομάζη ποτὲ ὁ ἀριθμός. Ἔπειτα ποιὸς μᾶς βεβαιώνει, ὅτι οἱ ἄλλοι εἶναι περισσότεροι; Μήπως οἱ θορυβώδεις ἐκδηλώσεις; Ξεχνᾶμε πὼς τὸ σεμνὸ ἰδίωμα τῆς ἀρετῆς εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τοῦ θορύβου; Πλησιάστε αὐτὰ τὰ παιδιά, ποὺ πιστεύουν καὶ ἀγωνίζονται νὰ εἶναι ἰδικά Του καὶ νὰ κρατοῦν τὴν ψυχή των «ἄσπιλον ἀπὸ τοῦ κόσμου», καὶ θὰ δῆτε ἀμέσως τὴν διαφορὰ ἀπὸ τὰ περίφημα «ὠργισμένα νειᾶτα» ἢ τὰ ... γερασμένα νειᾶτα. Ἔκδηλο τὸ ἄνθισμα τῆς ψυχῆς. Πηγαία ἡ χαρά. Αὐθόρμητη καὶ οὐσιαστικὴ ἡ εὐγένεια. Ἔντονη στὸ πρόσχαρο πρόσωπο ἡ σφραγίδα τῆς θείας καταγωγῆς. Ἡ πνοή τους σοῦ δίνει τὴν γεῦσι τοῦ ἔαρος. Ἡ ζωντάνια τους, σὲ ὧρες καμάτου ψυχικοῦ, μᾶς δίνει τῆς ζωῆς καὶ τῆς δημιουργίας τὴν αἴσθησι. Δὲν τραγουδᾶνε μόνο τὰ ποιήματα. Σκοπός των στὴ ζωὴ νὰ ζοῦνε τὰ ποιήματα. Καημὸς καὶ λαχτάρα καὶ πόνος καὶ πόθος καὶ παλμὸς κι' ἀγώνας των «τ' αὔριο νὰ πλάσουνε καλύτερο ἀπ' τὸ χθές». Ψυχὲς ἀναγεννημένες ἀντικρύζεις. Μπροστὰ σὲ εἰκόνες τοῦ Θεοῦ στέκεσαι μὲ δέος καὶ χαρά. Μαγνητισμένοι ἀπὸ τὸν Ἀναστάντα, μαγνητίζουν πρὸς Αὐτόν. Ἀπὸ τὸν μικρὸ μαθητὴ τοῦ κατηχητικοῦ ὡς τὸν χριστιανὸ φοιτητὴ καὶ ἀπὸ τὸν χριστιανὸ διανοούμενο μέχρι τὸν ταπεινὸ ἐργαζόμενο νέο, ὅλοι τους μὲ μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ καρδιὰ στὸν κοινὸ σκοπό τους τραγουδοῦν:

«Εἴμαστ' ἐμεῖς τῆς Νέας Ζωῆς
οἱ ἀληθινοί της οἰκοδόμοι.
Μὲ τὰ φτερὰ τῆς θείας πνοῆς

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

Ἑλληνικὸν Πάσχα
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

(ΜΙΑ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,, ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ)

Τοῦ κ. ΑΠ. Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου

Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα τοῦ ἔτους 1943, ἡ ἐν Καΐρῳ ἑδρεύουσα Κυβέρνησις τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος» πλησίον τῆς ὁποίας εἶχον τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ὑπηρεσιῶν Ἐκκλησίας καὶ Ἐκπαιδεύσεως, μοῦ ἔδωσεν ἐντολὴν νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διὰ νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσω εἰς τὰς τελετὰς τῆς Ἀναστάσεως, συγχρόνως δὲ νὰ ἐποπτεύσω εἰς τὴν ἵδρυσιν σχολείων χάριν τῶν ἑλληνοπαίδων τῶν προσφυγικῶν στρατοπέδων, τῶν διεσπαρμένων τότε ἀνὰ τὴν Παλαιστίνην.

Αἱ ἑορταὶ τῆς Ἀναστάσεως εἰς τὸν ναὸν τὸν περικλείοντα τὸν Γολγοθᾶν καὶ τὸν Τάφον τοῦ Σωτῆρος, ἔχουν πάντοτε κάτι τὸ δραματικὸν καὶ παραμένουν βαθειὰ χαραγμέναι εἰς τὴν μνήμην τῶν συρρεόντων ἐξ ὅλων τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν προσκυνητῶν. Ἀλλὰ δι' ὑμᾶς τοὺς Ἕλληνας αἱ ἑορταὶ τῆς Ἀναστάσεως εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο τοῦ 1943 ἔκαμαν νὰ ἀναζήση μία μεγάλη ἱστορικὴ παράδοσις, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐχώριζε τὸ Ἔθνος μας μία καὶ πλέον χιλιετηρίς: Ἡ παράδοσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὡς ἐλευθερωτοῦ καὶ προστάτου τῶν Ἁγίων Τόπων καὶ συμπαραστάτου τῆς Ὀρθοδόξου Ἁγιοταφικῆς ἀδελφότητος.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Βυζαντίου εἶχε συνδεθῆ ἀρρήκτως μὲ τὴν ἑστίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοὺς Ἁγίους Τόπους τῆς Παλαιστίνης. Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ τροπαιοῦχοι αὐτοκράτορες ἔδωσαν εἰς τὸν μεσαιωνικὸν Ἑλληνισμὸν τὴν ἔνδοξον ἔννοιαν τοῦ προμάχου τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα συνέρρεν εἰς τὴν Παλαιστίνην ὅ,τι λαμπρὸν εἶχε νὰ ἐπιδείξη τὸ Βυζάντιον, ἵνα παρὰ τὸν Τάφον τοῦ Σωτῆρος πανηγυρίση τὴν κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικὴν αὐτὴν ἑορτὴν τῆς Ὀρθοδοξίας. Μετὰ τὰς μεγάλας ἐπιδρομὰς τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Σελδζουκιδῶν, τὸ Βυζάντιον ἐχωρίσθη τελειωτικῶς ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Τόπους, διότι ἡ μετέπειτα πρόσκαιρος ἀπελευθέρωσίς των ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους δὲν ἐπανέφερεν ἐκεῖ τὸν Ἑλληνισμόν, ἀλλ' ὡδήγησεν εἰς τὴν προσκαιρον Λατινοκρατίαν. Ἀπὸ τότε ὁ Ἑλληνισμὸς ἔπαυσε νὰ ὑφίσταται ὡς πολιτικὴ δύναμις εἰς τὴν Παλαιστίνην. Ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία τῆς Ἁγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, παλαίουσα ἀδιαλείπτως ἐπὶ μίαν καὶ πλέον χιλιετηρίδα, διεξάγουσα ἀληθῶς δραματικοὺς ἀγῶνας ἐναντίον τῶν κατακτητῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν ὑπονομευτῶν τῆς Δύσεως, κατώρθωσε νὰ διατηρήση μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ζώσας τὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ ἀσαλεύτους τοὺς τίτλους του ἐπὶ τῆς μεγάλης ἱστορικῆς κληρονομίας του, τὴν ὁποίαν διεκδικοῦν σήμερον ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς Γῆς.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Πάσχα τοῦ 1943, ἐνῶ ἡ Ἑλλὰς ἐστένα-ζεν ὑπὸ τοὺς ξένους κατακτητάς, τὰ στρατεύματα τοῦ ἐν ἐξορίᾳ ἐλευθέρου Ἑλληνισμοῦ ἦσαν ἐστρατοπευδεμένα μέσα εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Παλαιστίνης, ἡ δὲ ἑλληνικὴ σημαία ἐκυμάτιζεν ὑπερηφάνως ἀνὰ πᾶν βῆμα εἰς τὴν Βιβλικὴν γῆν, ἀπὸ τῆς Γάζας, καὶ τῆς Ἰόππης, μέχρι τῆς λίμνης τῆς Γενησαρὲτ καὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἰορδάνου. Ἡ «ἐλευθέρα Ἑλλὰς» τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἔλαβε τότε τὴν ἀπόφασιν νὰ μετάσχη ἐπισήμως καὶ πανηγυρι-

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΛΑΜΠΡΟΦΟΡΟΣ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ - ΑΡΧΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Τοῦ φιλολόγου κ. ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν σημερινὴν ἡμέραν κλείει ἡ μεγάλη σελὶς τοῦ Πόνου, τῆς Ἀγωνίας καὶ τῆς Ὀδύνης. Ἡ ὀδύνη καὶ ὁ πόνος τοῦ Ἐσταυρωμένου δὲν ἦσαν μικρὰ ἐπεισόδια. Εἶχον προσλάβει τὰς μεγαλυτέρας διαστάσεις. Τὸ πᾶν διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ἰησοῦ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε σβήσει.

Τὰς ἀποτροπαίας ὥρας τῆς βαθείας θλίψεως διαδέχεται ἡ λαμπρὰ περίοδος τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ λέξις Ἀνάστασις διὰ τὴν Χριστιανωσύνην καὶ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν περισσότερον, δὲν εἶναι συνήθης ἢ τοὐλάχιστον δηλωτικὴ συνήθους γεγονότος. Εἶναι τὸ τρισμέγιστον ἄγγελμα, τὸ ὁποῖον ἐκπορεύεται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς φόρμιγγας τῆς Ἐκκλησίας καὶ διαδηλοῖ τὴν νέ